

Fagligt fokus på grovfoder til heste

11. jun. 2023 kl. 06:42 | Af Rasmus Dalsgaard

Maskinstationer med speciale i hø og wrap til heste samt hesteejere og fodringskonsulenter deltog for nylig i en demodag om græs til heste arrangeret af frøselskabet DLF i samarbejde med Erhvervsakademi Aarhus.

Frøselskabet DLF oplever stærkt stigende interesse for græsblandinger til hestefolde og til produktion af wrap til heste.

- Det er et område, der er stor interesse for især i perioden op til etablering af græsmarker, hvor vi får mange opkald med spørgsmål om, hvilke blandinger, der egner sig til forskellige typer heste heste og på forskellige jordbundsforhold, fortæller produktkonsulent Tom Vestergaard, der er produktkonsulent hos DLF.

Derfor er DLF gået sammen med hesteavler og underviser på Erhvervsakademi Aarhus om at etablere en række demoparceller på Eva Gleerups ejendom i Ry.

- Vi laver det i samarbejde med Eva Gleerup, så vi får fodringsvinklen på, hvor vi kan se, hvordan vi kan bruge de forskellige græsser og tænke dem ind i forhold til en optimal fodring af den enkelte hest.

Demonstrationsparcellerne er anlagt på Eva Glerups ejendom i Ry. Hun underviser på Erhvervsakademi Aarhus og samarbejder med DLF om parcellerne. Foto: Rasmus Dalsgaard.

For nylig kunne parcellerne studeres nærmere ved en demodag, som var diskret markedsført, men alligevel hurtigt blev overtegnet af interesserede, som både omfattede professionelle maskinstationer og leverandører af grovfoder til hestefolket samt fodringskonsulenter og almindelige hesteejere.

Normalt management

På Eva Glerups hestebedrift i Ry blev der i 2022 etableret seks meter brede parceller med forskellige græsarter, som indgår i græsblandinger til heste, og der var også anlagt parceller med nogle af de almindelige græsmarksblandinger, der er sammensat til heste.

Parcellerne blev anlagt med normal såning og pasning i foråret 2022 med tynd havre som dæksæd, og der blev taget et par slæt, hvorefter hele arealet blev sporadisk afgræsset.

I den forbindelse blev det undersøgt, hvilke arter, hestene foretrækker at afgræsse, og siden etableringen er parcellerne fulgt tæt, og man har blandt andet fulgt hestenes præferencer hen over græsningssæsonen og kunne konstatere, at de først valgte urter og dernæst Timoté. Men også rødsvingel var attraktiv for hestene, hvorimod de helst undgår hundegræs.

Eva Gleerup viser nogle af de urtearter, som indgår i nogle af DLF's hesteblandinger. Foto: Rasmus Dalsgaard.

Hos Eva Gleerup og DLF er forventningen, at hestens præferencer kan ændre sig hen over året, og at forskellige typer heste kan have forskellige præferencer.

- Vi mangler en del viden om græs og grovfoder til heste, men der er virkelig interesse for at tage græs til heste seriøst, oplever både Eva Gleerup og Tom Vestergaard.

I foråret 2023 blev marken jævnet med en græsmarksharve og tildelt 100 kg N pr. hektar, og Eva Gleerup understreger, at græsmarken med parcellerne er blevet behandlet på samme måde, som hun normalt behandler sine græsmarker.

Demodagen foregik kort før, græsset skulle skårlægges. Tom Vestergaard fortæller, at græs til hestefoder typisk skårlægges senere end græs til køer. Det sker typisk fra slutningen af maj frem til omkring Sct. Hans.

Forskellige formål

DLF har stor erfaring med egentlige forsøg, men også demonstrationsmarker, og når det handler om græs til grovfoder, drejer det sig typisk om græs til køer.

- Det er atypisk, at det er en hestedemomark, siger Tom Vestergaard.

Foruden forskellige arter i renbestand er der parceller med DLF's forskellige typer af Horsemax-blandinger, som er sammensat, så de dækker forskellige ønsker til græsmarker.

- For eksempel om man ønsker en hurtig og højtydende græsmark, eller om man ønsker lavere ydende græsmarker, siger Tom Vestergaard.

Hver græsart har en seks meter bred demonstrationsparcel. Foto: Rasmus Dalsgaard.

Han forklarer, at ideen med også at lægge de forskellige arter ud i renbestand er, at man kan få et indtryk af, hvordan de forskellige arter vokser i marken.

- Og så kan man også se, hvordan de udvikler sig, når man kombinerer arterne i en blanding, siger han.

På demodagen gennemgik Tom Vestergaard hver enkelt græsarts særkende og de formål, arterne opfylder i græsblandinger. På DLF's hjemmeside kan man læse mere om de enkelte arter egenskaber i forhold til forskellige jordbundsforhold, slidstyrke, ydeevne, fordøjelighed og for eksempel indhold af protein og sukker.

Analyser

Der tages analyser af græsset i alle parcellerne, som Eurofins sponsorer, men der foretages ikke udbyttmålinger som ved egentlige forsøg.

- Analyserne kan give os et indtryk af, hvad de enkelte blandinger og græsarter kan på denne lokalitet og med de tørkeforhold, der er. Det er meget tørt, så det vil være en anden sammensætning i forhold til, hvis vi havde fået 40 millimeter vand de seneste uger, siger Tom Vestergaard.

Han ser frem til at få resultaterne af analyserne.

Netop grovfoderanalyser er et emne, Eva Gleerup er varm fortaler for, for der sker så stor en udvikling i græssets indhold af sukker, protein, fordøjelighed og meget mere på græssets forskellige udviklingstrin, og der er stor forskel på de forskellige græsarter, og vejrforholdene spiller også en rolle. Hun fortæller, at græssets proteinindhold på få dage kan blive nul.

Sukkerindholdet varierer også meget, og mange hestefolk er bange for et højt sukkerindhold. Men Eva Gleerup slår fast, at heste udmærket tåler sukker, medmindre de er insulinresistente eller overvægtige.

Men uden grovfoderanalyser mener hun ikke, at det er muligt at sammensætte en korrekt foderplan til sine heste, og hun mener, man ikke kun skal få foretaget analyser af sin egen grovfoderproduktion, men at man skal kræve grovfoderanalyse, når man køber wrap af en maskinstation eller grovfoderproducent.

Wrap

Eva Gleerup knytter også enkelte bemærkninger til produktionen af wrap til heste, hvor mange hestefolk laver en meget tør wrap med mere end 60 procent tørstofindhold og dermed sker der ingen ensilering, som både kræver lidt fugt og tilstedeværelsen af sukker. Tør wrap er reelt indpakket hø.

Eva Glerup understreger betydningen af, at ballerne under alle omstændigheder presses hård, så der bliver iltfrit i ballen. I hendes egen wrap-produktion får hun sgræsset snittet groft - det vil sige i 30-40 centimeters længde, fordi det muliggør en endnu hårdere presning.

Den store interesse for græsmarksdemonstrationen i Ry betyder, at det er planen at følge op med flere aktiviteter senere i sæsonen og måske næste år, fordi græsserne vil ændre sig hen over årene.